

ویژه دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و پرستاری

درس و آزمون

جلد ۱

جدید

آناتومی

از مجموعه درسنامه های جامع علوم پایه میر
بر اساس آخرین ویرایش آناتومی اسنل و گری
به انضمام ۱۰۳۷ آزمون استاندارد با پاسخ تشریحی

مؤلفین:

دکتر منصور میرزایی

مهدی حشمتی فر

محمد صادق حق پرست

www.ketab.ir

فوریت های شب امتحان

نسخه دوم: آذرماه ۱۳۹۰

کتابت

ناشر کتب علوم پزشکی

www.mirbook.ir

تهران - خیابان انقلاب - خیابان قدس

ساختمان آناتول فرانس (پلاک ۳)

تلفن: ۶۶۹۶۶۵۸۵ - ۶۶۹۵۲۹۲۶ - ۶۶۴۸۵۵۶۲

فاکس: ۶۶۴۸۵۵۳۹

درس و آزمون آناتومی

فوریت‌های شب امتحان

تألیف: دکتر منصور میرزایی - مهدی حشمتی فر - محمد صادق حق پرست

۱۳۹۰

چاپ اول از ویرایش دوم، ۲۰۰۰ نسخه، ۷۸۰۰ تومان، شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۸-۲۹۹-۶

تمام حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مؤسسه انتشاراتی کتاب میر می باشد و هرگونه بهره برداری و تکثیر به هر نحو ممکن بدون مجوز کتبی خلاف بوده، موجب پیگرد قانونی می باشد.

سرشناسه:	میرزایی قمی، منصور، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور:	درس و آزمون آناتومی از مجموعه درسیه های جامع علوم پایه میر علوم پایه میر بر اساس آخرین ویرایش آناتومی اسنل و گری / مولفین: منصور میرزایی، مهدی حشمتی فر، محمدصادق حق پرست.
وضعیت ویراست:	ویراست ۲.
مشخصات نشر:	تهران: کتاب میر.
مشخصات ظاهری:	۱۱۲، ۸۰، ۸۵ ص: مصور، جدول، نمودار.
فروست:	فوریت های شب امتحان: [ج] ۱.
شابک:	۷۸۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۸-۲۹۹-۶
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	چاپ قبلی کتاب حاضر تحت عنوان 'درس و آزمون آناتومی توسط همین ناشر در سال ۱۳۸۶ منتشر شده است.
عنوان دیگر:	درس و آزمون آناتومی.
موضوع:	پزشکی -- علوم پایه -- آزمون ها و تمرین ها
موضوع:	کالبدشناسی -- آزمون ها و تمرین ها
شناسه افزوده:	حشمتی فر، مهدی، ۱۳۶۶ -
شناسه افزوده:	حق پرست، محمدصادق، ۱۳۶۷ -
شناسه افزوده:	اسنل، ریچارد، اس، ۱۹۵۲ م - آناتومی بالینی
شناسه افزوده:	گری، هنری، ۱۸۵۲ - ۱۸۶۱ م. آناتومی گری
شناسه افزوده:	فوریت های شب امتحان: [ج] ۱.
رده بندی کنگره:	۱۳۹۰، ج ۱، ف ۱، م/۸۷، R۸۲۲/۵
رده بندی دیویی:	۶۱۰/۷۶
شماره کتابشناسی ملی:	۲۳۲۲۷۳۸

کلیه امور تألیف اثر و مراحل حروفچینی، گرافیک و لیتوگرافی

در واحد تولید مؤسسه کتاب میر انجام پذیرفته است.

درس و آزمون یا 'فوریت‌های شب امتحان' (Injection Series) ؟

رقابت شدید و مطالبات روزافزون موجب آن شده است که دانشجو ناچار شود زمان را فشرده سازد، چرا که نسل امروز در کنار آموزش دروس تخصصی خویش می‌بایست به توانمندیهای بسیار دیگری نیز دست یابد. از سوی دیگر کیفیت آموزش نیز در سالهای اخیر دستخوش تحولات چشمگیری گردیده است. دیگر هیچ استادی مطالعه کورکورانه کتب مرجع را به دانشجو توصیه نمی‌کند، و مطالعه هدفمند جایگزین آن شده است.

این مجموعه کتب بر اساس این باورها تدوین شده‌اند. به عبارتی دیگر مجموعه کتب «درس و آزمون» کاربردی دوگانه دارد:

کاربرد اول - اگر دانشجو به هر دلیلی در طول ترم موفق به صرف زمان کافی برای مطالعه درسی نشده باشد کتب *Injection Series* بهترین انتخاب برای شب‌های امتحان است؛ چرا که کامل و در عین حال موجز بودن مطالب، انطباق آنها با آخرین ویرایش مراجع معرفی شده، مجزا شدن مطالب مهم و بسیار مهم با قلم‌های مجزا و همچنین امکان مرور نمونه سوالات سالهای اخیر، همه آن چیزی است که در کوتاه مدت می‌تواند حلال مشکلات دانشجویی باشد که به بهترین بهره‌وری در حوالی امتحان نیازمند است.

کاربرد دوم - اما آنچه که مؤلفین این مجموعه بیشتر بر روی آن تکیه دارند، بهره‌گیری از کتب «درس و آزمون» جهت مطالعه هدفمند است. در این رویکرد دانشجو در ابتدا حل نمونه سوالات سالهای اخیر یا تکمیلی می‌پردازد. در حقیقت از آنها به عنوان پیش‌آزمون (*Pre-Test*) جهت آشنایی با موضوع و کم و کیف هر درس سود می‌برد. مطالعه این آزمون‌ها مطالعات بعدی دانشجو را هدفمند، سریع و عمیق می‌سازد و در نهایت خلاصه درس دانشجو را از شر خلاصه برداری فارغ می‌نماید و به سهولت مروری سریع بر آموخته‌های قبلی را در حوالی ایام امتحان ممکن می‌سازد.

این مجموعه ۱۶ جلدی کلیه دروس علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و بسیاری از دروس رشته‌های داروسازی، علوم آزمایشگاهی و سایر رشته‌های پیراپزشکی را تحت پوشش قرار می‌دهد و امید است که مورد توجه دانشجویان گرامی واقع گردد.

اینجانب چون همیشه به پیشنهادات و انتقادات اساتید محترم و دوستان دانشجو ارج می‌نهم و چشم انتظار این نقطه نظرات می‌باشم.

دکتر منصور میرزایی

mirzaei.mansoor@gmail.com

عنوان	صفحه
بخش اول - خلاصه درس	
آناتومی سر و گردن	۲
استخوان شناسی	۲
جمجمه (The skull)	۲
گردن (The Neck)	۶
عروق گردن	۷
اعصاب گردن	۸
حنجره (larynx)	۱۰
صورت (The Face)	۱۲
حفرة دهان، زبان، حلق و غدد بزاقی	۱۶
حفرة بینی	۲۱
چشم	۲۲
گوش	۲۵
نور و آناتومی	۲۹
آناتومی تنه	۴۱
استخوان شناسی	۴۱
توراکس	۴۲
ابدومن (The Abdomen)	۵۷
لگن (Pelvis)	۷۳
آناتومی اندام	۸۱
اندام فوقانی	۸۱
اندام تحتانی	۹۵
مفاصل بدن: (joints of the body)	۱۰۹
بخش دوم - آزمون های طبقه بندی شده دوره های اخیر	
سر و گردن	۲
نور و آناتومی	۱۳
توراکس	۱۹
ابدومن و لگن	۲۵
اندام فوقانی	۳۱
اندام تحتانی	۳۴
بخش سوم - آزمون های طبقه بندی شده تکمیلی (۸۷-۸۴)	
سر و گردن	۳
نور و آناتومی	۱۳
توراکس	۱۸
ابدومن و لگن	۲۳
اندام فوقانی	۲۷
اندام تحتانی	۳۰

خلاصه درس

آناتومی

اختصاصی رشته پزشکی

۵۷	ابدومن
۷۳	لگن
۷۹	نمونه سوالات
۸۰	پاسخنامه
۸۱	آناتومی اندام
۸۱	اندام فوقانی
۹۵	اندام تحتانی
۱۰۹	مفاصل بدن
۱۱۱	نمونه سوالات
۱۱۲	پاسخنامه

فهرست مطالب

۲	آناتومی سر و گردن
۲	استخوان شناسی
۲	جمعیه
۶	گردن
۷	عروق گردن
۸	اعصاب گردن
۱۰	حنجره
۱۲	صورت
۱۶	حفره دهان، زبان، حلق و غدد بزاقی
۲۱	حفره بینی
۲۲	چشم
۲۵	گوش
۲۷	نمونه سوالات
۲۸	پاسخنامه
۲۹	نور و آناتومی
۳۹	نمونه سوالات
۴۰	پاسخنامه
۴۱	آناتومی تنه
۴۱	استخوان شناسی
۴۲	توراکس

آناتومی سر و گردن

استخوان شناسی

جمجمه (The skull)

الف) ساختار

جمجمه از تعدادی استخوان مجزا تشکیل شده است که در مفصلی غیر متحرک به نام suture به هم متصل می شوند.

استخوان های جمجمه را می توان به دو بخش استخوانهای کالواریا (که مغز را در بر می گیرد) و استخوانهای صورت طبقه بندی کرد. بخش فوقانی کالواریا را vault و بخش پایینی آنرا base می نامند.

کالواریا شامل استخوان های فرونتال، پاریتال، اکسی پتال، تمپورال، اسفنوئید و اتموئید است. استخوان های صورت نیز شامل زایگوماتیک، ماگزایلا، نازال، لاکریمال، و ماکسلا، پالاتین، شاخک های تحتانی و مندیبل می شود.

ب) نمای قدامی جمجمه

۱. استخوان فرونتال در پایین، لبه های فوقانی کاسه های چشم را می سازد. قوس سوپرسیلیری و بریدگی یا سوراخ سوپرااوربیتال در هر طرف قابل رؤیتند. استخوان فرونتال در داخل با زائده فرونتال استخوانهای نازال و در خارج با استخوان گونه ای مفصل می شود. سینوسهای فرونتال نیز در ضخامت این استخوان قرار دارند.

۲. لبه های کاسه چشم در بالا به وسیله استخوان فرونتال، در خارج به وسیله استخوان زایگوماتیک و در پایین به وسیله استخوان ماگزایلا و در داخل به وسیله زائده فرونتال ماگزایلا و استخوان فرونتال ساخته می شود.

۳. لبه های تحتانی استخوان های نازال به همراه ماگزایلا سوراخ قدامی بینی را می سازد. کاوبته بینی بوسیله سپتوم نازال به دو قسمت راست و چپ تقسیم می شود که این سپتوم عمدتاً به وسیله استخوان و ماکسلا، غضروف سپتال و تیغه عمودی استخوان اتموئید ساخته می شود. کونکاهای فوقانی و میانی بینی زائده ای از استخوان اتموئیدند اما کونکاهای تحتانی استخوان هایی جداگانه هستند. فضایی که زیر هر کونکا وجود می آید مانتوس نام دارد.

۴. دو استخوان ماگزایلا فک بالا را می سازند و علاوه بر آن، بخش قدامی کام سخت، بخشی از دیواره های طرفی فضای بینی و بخشی از کف حفره اوربیتال را تشکیل می دهند.

در قسمت داخلی سطح قدامی این استخوان، بریدگی

بینی وجود دارد که در تشکیل سوراخ قدامی بینی نقش دارد. در انتهای تحتانی این بریدگی زائده ای خار مانند وجود دارد که با زائده ای طرف مقابل تشکیل خار بینی قدامی را می دهد.

زائده آلونولار هر ماگزایلا با دیگری (قرینه خود) می پیوندد و قوس آلونولار را برای قرار گرفتن دندانهای بالا می سازد.

در ضخامت هر ماگزایلا، سینوس ماگزایلا وجود دارد.

این سینوس به صورت یک حفره بزرگ همرمی شکل در داخل تنه ماگزایلا قرار گرفته است. دیوارهای آن بسیار نازک و

مجاور سطوح تحتانی، قدامی، خلفی و فوقانی تنه استخوان است. رأس سینوس به درون زائده زایگوماتیک گسترش می یابد.

قاعده آن در داخل است و مجاورت با دیواره خارجی بینی دارد. سوراخ سینوس ماگزایلا در این قسمت به داخل مانتوس

میانی بینی باز می شود. کف سینوس را زواید آلونولار ماگزایلا تشکیل می دهد. سایر عناصری که در سطح داخلی تنه

استخوان، ماگزایلا قرار دارند، عبارتند از: ستیغ شاخک تحتانی، مجرای نازولاکریمال و پالاتین. سایر زوائد این

استخوان عبارتند از: زایگوماتیک، فرونتال و پالاتین. نکته: ستیغ اشکی قدامی مربوط به زائده ای فرونتال ماگزایلا

است.

۵. استخوان زایگوماتیک: برآمدگی گونه و بخشی از دیواره طرفی و کف اوربیت را تشکیل می دهد. سوراخ زایگوماتیکوفاشیال

در سطح خارجی این استخوان قرار دارد. این استخوان در داخل با ماگزایلا و در خارج با زائده زایگوماتیک تمپورال مفصل

می شود. این مفصل تشکیل قوس گونه ای را می دهد.

۶. فک پایین (مندیل) یک تنه افقی و دو شاخه عمودی دارد. تنه در زاویه مندیبل به شاخه می رسد.

در سطح خارجی تنه مندیبل در خط وسط سمفیز چانه ای دیده می شود. سوراخ چانه ای (منتال فورامن) در زیر دومین

دندان آسیای کوچک قرار دارد و شاخه های انتهایی عروق و اعصاب آلونولار تحتانی را عبور می دهد.

در سطح داخلی تنه مندیبل و در خط وسط خارهای چانه ای دیده می شوند. خار چانه ای فوقانی مبدأ عضله

جنیوگلوئوسوس و خار چانه ای تحتانی مبدأ جنیوهاوئید می باشد. خط مایلوهاوئید به صورت یک تیغه مایل از

قارهای چانه ای تازیر آسیای سوم کشیده می شود.